

Motion till riksdagen 2024/25:1588

av **Lawen Redar (S)**

Införande av en moderniserad förköpslag för kommuner vad gäller samhällsviktig och strategisk mark

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en moderniserad förköpslag för kommuner vad gäller samhällsviktig och strategisk mark och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige hade fram till 2010 en förköpslag som underlättade för kommuner att träda in som köpare vid fastighetsförvärv av samhällsviktig karaktär. Syftet med den tidigare förköpslagen var att öka kommunernas förmåga att genomföra strategiska markförvärv. Denna lag upphävdes år 2010. Kommunerna har därför inte befogenhet att kräva förköp och måste i stället använda andra metoder för strategiska markförvärv, huvudsakligen genom ordinära markköp eller bytesaffärer till marknadsmässiga villkor. Detta försvårar kommuners möjlighet att bryta den skadliga segregationen.

Den S-ledda regeringen tillsatte en utredning om en ny förköpslag. Där ingick frågan om att utreda en förköpsgrund för att minska och motverka segregation. Markinnehav är ett kraftfullt verktyg som kan användas för att styra bostadsförsörjningen i bred bemärkelse genom utformningen av närmiljön. För att motverka socioekonomisk boendesegregation kan tillgång till en kommunal förköpsrätt leda till en mer jämlik boendestandard över hela landet.¹ Tidöpartierna har dock tagit bort de kommunala förköpsgrunderna som uppgick i det ursprungliga förslaget. Utredningen ska i stället

¹ Dir. 2022:48 En ny förköpslag, <https://www.regeringen.se/contentassets/2a36d9802879472aa16b501f22c3b0ac/en-ny-forkopslag-dir.-202248.pdf>.

lägga fram förslag kring särskilda situationer där det kan vara motiverat att kommunen eller staten går in och tar över ett fastighetsköp.²

Den samhällsmässiga utvecklingen kräver att kommunerna tillhandahålls fler verktyg för att bedriva en effektiv, aktiv och långsiktig markpolitik. Därför bör en förköpslag av så kallade nyckelfastigheter och en förköpsgrund för att minska och motverka segregation införas. Denna ska innehålla kommunala förköpsgrunder med motivet att bryta segregationen.

Lawen Redar (S)

² Regeringen (2023). Utredningen om en ny förköpslag får ändrad inriktning, <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2023/05/utredningen-om-en-ny-forkopslag-far-andrad-inriktning/>.